

DE KONINGSPIJP

door Peter Ritmeester

Deze kwalificatie is zonder meer van toepassing op dit vorstelijke exemplaar. Een complete presentatiepijp in uitzonderlijke gave toestand is een zeldzame vondst. Voor zover ik weet de enige en van de tot nog toe bekende exemplaren zonder twijfel de fraaiste.

Deze voorname sinjeur groef ik eind november op in een bouwput aan de Utrechtse Vecht. Hij moet daar tussen het puin, scherven en andere afvalresten zo'n 200 jaar gewacht hebben op z'n herontdekking. Wat een ongelooflijk toeval!

NADER BEKEKEN

Uit de omgevingsvondsten die ik in deze stortplaats tegenkwam, waaronder ook diverse pijpekoppen met zijmerkdecoratie, mag worden opgemaakt dat dit exemplaar uit het derde kwart van de 18de eeuw stamt.

Er is geen twijfel over het feit dat de pijp een voornaam persoon voorstelt! Een koning zeer waarschijnlijk. Maar wie, dat is de grote vraag. In dat tijdvak was Willem V stadhouder, maar het is nauwelijks aannemelijk dat hij, ook gezien zijn populariteit, hier afgebeeld werd. Nader onderzoek zal het mysterie wellicht ontsluiten. Voor suggesties hou ik mij aanbevelen.

AFMETINGEN: Hoogte kop, 91 mm (vanaf onderzijde hiel tot bovenkant kroon). Diameter ketel bovenzijde: 32 mm. Lengte steel: 137 mm. Diameter steel: 27 mm. Diameter rookkanaal: 3 mm. Grootste breedte: 67,6 mm (uiterste zijkanten van de prui).

BIJZONDERE KENMERKEN: Aan de voorzijde van de hiel is een soort oog gemaakt (diameter 3,6 mm). Het zou mogelijk gediend kunnen hebben om hem op te hangen. Direkt achter het mondstuk is met een mesje een inkeping gemaakt in de nog zachte klei. Aan de afwerking te zien is de pijp met de hand gemaakt. Op de wenkbrauwen zijn nog vage sporen van zwarte verf zichtbaar. Verder zijn dergelijke sporen niet zichtbaar. Het gelaat is omkranst door een weelderige prui en is uitzonderlijk scherp geprofileerd. Direkt onder de kin begint een fraaie kanten das, eindigend in een geschulpt wapenschild, helaas zonder heraldische motieven. In tegenstelling tot de meeste presentatiepijpen is deze niet gemerkt. Ik zal te zijner tijd nader ingaan op het fenomeen van deze groten onder de pijpen en hopelijk ook wat meer kunnen melden over dit bijzondere exemplaar.

